УДК 379

Бойко Я. В.
студент гр. МТЕ-411
Національний університет «Запорізька політехніка»
м. Запоріжжя, Україна
наук. кер. – к.п.н., професор Зайцева В. М.

РОЗВИТОК КРУЇЗНОГО ТУРИЗМУ В ПЕРІОД ПАНДЕМІЇ КОРОНАВІРУСУ

Пандемія коронавірусу спричинила безпрецедентну кризу в туристичній економіці. Протиепідемічні заходи, вжиті в рамках протидії поширенню коронавірусу, серйозно обмежили переміщення людей навіть в межах країн. 1 червня 2020 року 156 урядів повністю закрили свої кордони для міжнародного туризму. Це стало причиною падіння доходів в сфері туризму, як в'їзного, так і внутрішнього. Туристичні компанії були закриті одними з перших. Більшість готелів, ресторанів, туристичних об'єктів були закриті в пік кризи, а фестивалі та заходи були скасовані або перенесені. Туристичні компанії також є одними з останніх, хто відновив діяльність, і навіть після відновлення роботи, їм все одно доводиться застосовувати суворі медичні протоколи та заходи стримування, що означає, що вони можуть працювати лише з обмеженими можливостями.

З початку пандемії круїзні лайнери стали одними з головних осередків поширення коронавірусу. Тому, як повідомляє The Independent, невеликі чартерні круїзні компанії почали скасовувати рейси на 2021 рік ще у липні, проте згодом до них приєдналися більш великі гравці. Зокрема, американська круїзна компанія сегменту люкс Seabourn Cruise Line, що належить Carnival Corporation, скасувала майбутні рейси на трьох своїх суднах. Бронювання квитків може відновитися з травня наступного року. В офіційній заяві компанії наголошується, що «рішення про скасування рейсів є упереджувальною дією у відповідь на розвиток ситуації з COVID-19».

Британська компанія P&O Cruises також відклала відновлення круїзів. Усі її поїздки скасовані до листопада 2020 року. Інші карибські, американські кругосвітні круїзні компанії скасували рейси до березня 2021 року [1].

Загалом щорічний ринок світової індустрії морських круїзів до кризи становив 120 млрд доларів. Він забезпечував роботою понад 1,2 млн осіб. Індустрія досі потерпає не лише через закриття кордонів і зупинку туризму – а й через фінансові та репутаційні втрати через численні судові позови.

Ця галузь не є у списку пріоритетних на державну підтримку, адже круїзна бізнес-модель десятиліттями розвивалася поза державною регуляцією. Власники компаній активно використовували податкові гавані та послуги офшорних компаній, часто-густо ходили в океан під чужим прапором. Команда переважно складалася з іноземців із країн з низькою оплатою праці: Філіппін, Індонезії, Росії або України. Та пандемія COVID-19 зіграла невеселий жарт із круїзними компаніями.

Відтак власники компаній вимушені розширювати можливості лайнерів і вдаватися до екзотичних рішень. Так через коронавірус італійська компанія вирішила використати один із пасажирських лайнерів у якості плавучого музею. А ось німецька компанія TUI Cruises продовжує використовувати «пасажирські крейсери» за призначенням. До кінця серпня 2021 р. TUI Cruises планує подовжити морські екскурсії до семи днів, демонструючи туристам види на узбережжя Норвегії, Швеції та Фінляндії. При цьому кількість пасажирів є обмеженою, а камери з тепловізорами щоденно стежать за температурою їхнього тіла, судна забезпечені тестами на COVID-19, маски обов'язкові навіть у ліфтах і коридорах. Харчування за формулою «усе включено» залишилося, хоча страви й напої роздають офіціанти у масках. Відчайдушні туристи вимушені утримуватися від екскурсій, обмежившись нудними сонячними ваннами та басейном. Розважають їх на нічних шоу танцюристи в масках з дотриманням соціальної дистанції. З тих же міркувань на вечірках грають спокійну музику, аби люди менше рухалися. Наживо за шоу в залі може спостерігати одночасно обмежена кількість глядачів, решта спостерігає за дійством на сцені у каютах по телевізору [2].

Тривалість пандемічних обмежень буде ключовою для визначення збитків у цьому секторі. Відновлення туристичного бізнесу незначною

мірою сприятимуть відновленню споживчої активності.

Література:

1. Карантин. Як світ рятує туристичну галузь. URL: https://www.ukrinform.ua/rubric-tourism/3090351-karantin-ak-svit-ratue-turisticnu-galuz.html

2. Семенов В.Ф., Шин С.Л. Досвід відновлення круїзного туризму в країнах, де пройшла перша хвиля пандемії. *Розвиток методів управління та господарювання на транспорті*. №2 (75). 2020. С. 121-132.